

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/150/2017
Identifikačné číslo spisu:	2100899957
Dátum vydania rozhodnutia:	25.10.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2100899957.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu H. U., bývajúceho v W., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Holíčom, so sídlom v Bratislave, Lužická 7, proti žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO 00 151 700, o zaplatenie 6 501,31 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 14C/119/2000, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 20. apríla 2016 sp.zn. 11Co/30/2016, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (v poradí prvým) rozsudkom zo 4. júla 2007 č.k. 14C/119/2000-182 konanie voči žalovanej 1/ - Slovenskej poisťovni, a.s., pobočka Trnava, Paulínska 17, zastavil a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (o zaplatenia sumy 6 501,31 € spolu s úrokom z omeškania 17,6% ročne od 29. augusta 1999 do zaplatenia). Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 793 ods. 1 a § 802 Občianskeho zákonníka a nedôvodnosť žaloby, keď v dôsledku včasného a platného odstúpenia žalovanej od poistnej zmluvy neexistoval právny dôvod na výplatu poistného plnenia.

2. Krajský súd v Trnave uznesením z 10. marca 2009, sp.zn. 10 Co/214/2008 rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prijal záver, že nedošlo k platnému odstúpeniu od poistnej zmluvy a otázkou zostal rozsah poistného plnenia.

3. Okresný súd Trnava (v poradí druhým) rozsudkom z 10. februára 2012 č.k. 14C/119/2000-355 žalobu zamietol. Žalobca podľa jeho názoru nepreukázal poistnú udalosť (ním uvádzaný priebeh nehodového deja nezodpovedal rozsahu poškodenia, bol z technického stavu neprijateľný, a preto nepreukázal poškodenie vozidla v rozsahu ním uplatňovaného nároku na poistné plnenie), pričom najmä vychádzal zo záverov znaleckého posudku, výpovede znalca a čiastočne svedkov.

4. Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobcu (v poradí druhým) rozsudkom z 22. januára 2014, sp.zn. 10Co/88/2012 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej čo do sumy 325,07 € potvrdil; vo zvyšnej časti vo veci samej týkajúcej sa žalovanej istiny rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6 176,24 €; vo zvyšku týkajúcej sa príslušenstva veci samej rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na nové konanie. Rozhodol na pojednávaní, po doplnení dokazovania výsluchom žalobcu, znalca a obsahom poistnej zmluvy v súlade s § 214 ods. 1 písm. a/ zákona č. 99/1963 Zb. Za primárnu otázku pre posúdenie veci považoval to, že žalovaná nepreukázala platnosť odstúpenia od zmluvy.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie žalovanej uznesením z 11. novembra 2015, sp.zn. 8Cdo/257/2014 vo výroku, ktorým bol zmenený výrok rozhodnutia súdom prvej inštancie ten zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na nové konanie. Rozhodnutie považoval za nedostatočne odôvodnené, nakoľko sa nezaoberal odvolací súd otázkou vzniku a rozsahu práva žalobcu na poistné (rozsahom a výškou škody).

6. Krajský súd v Trnave (v poradí tretím) rozsudkom z 20. apríla 2016 sp.zn. 11Co/30/2016 (v poradí druhý) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietnutia žaloby v časti o zaplatenie istiny 6 176,24 € potvrdil. Uviedol, že po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie rozhodnúť o nároku žalobcu na priznanie príslušenstva k žalovanej istine 6 176,24 €, nakoľko v tejto časti po jej zrušení rozhodnutím dovolacieho súdu nebolo doteraz rozhodnuté. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, konštatoval vecnú správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie. Považoval za správne závery nespochybnenia uzavretia poistnej zmluvy a doručenie nehodovej udalosti žalobcom žalovanej. Nespochybnil odstúpenie žalovanej od poistnej zmluvy z dôvodu, že žalobcom uvádzaný priebeh nehody nezodpovedal rozsahu poškodenia a z technického hľadiska bol neprijateľný. Žalobca neunesol dôkazné bremeno na základe vykonaného znaleckého dokazovania (bolo vylúčené poškodenie spodnej časti vozidla nárazom na kameň, aj nárazom do stromu), záznamu polície o dopravnej nehode, svedka p. F., ktorý po ohliadke miesta nehody nezistil nič, čo by mohlo poškodiť uvádzané poškodenie vozidla zospodu.

7. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Namietal, že súd prvého stupňa nepostupoval správne, keď sa vo svojom novom rozhodnutí (po zrušení odvolacím súdom) neriadil právnym záverom, v ktorom bola prejedudikovaná otázka, že odstúpenie žalovanej od zmluvy bolo neúčinné. Následne nepostupoval správne ani odvolací súd, ktorý bez nariadenia pojednávania vo veci mohol vyhodnotiť len znalecký posudok a z neho ustáliť rozsah škody. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

8. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu považovala rozhodnutie odvolacieho súdu za správne.

9. Dovolanie žalobcu bolo podané za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016 platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Najvyšší súd vychádzajúc z vyššie uvedeného ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané, skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania bez nariadenia pojednávania.

11. Vzhľadom na to, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti OSP, dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 OSP.

12. Žalobca výslovne namietal vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, keď nenariadením pojednávania odvolacím súdom malo dôjsť k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom.

13. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané Občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo

vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2)].

14. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

17. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba (právnická alebo fyzická) splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa stranou sporu so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2001, II. ÚS 14/2001, z 13. novembra 2002, II. ÚS 132/02, III. ÚS 171/2006 z 5. apríla 2007).

18. Podľa § 214 ods. 1 OSP (účinného do 30. júna 2016) vyplýva, že na prejednanie odvolania, ktoré smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, musí predseda senátu nariadiť pojednávanie, okrem iného aj vtedy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Či v konkrétnom prípade je nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie je však vecou úvahy odvolacieho súdu a nie účastníkov konania. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že súd prvého stupňa náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci, a preto nie je potrebné dokazovanie zopakovať alebo doplniť, nič mu nebráni (ak nejde o ostatné v zákone vymenované prípady) o odvolaní rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

19. V posudzovanej veci odvolací súd nepovažoval v procesnej situácii po ostatnom zrušení jeho rozsudku najvyšším súdom za potrebné doposiaľ vykonané dokazovanie doplniť, resp. vykonať nové dôkazy, o čom rozhodnúť je v jeho plnej kompetencii. Ako už bolo spomenuté vyššie, aké skutočnosti ho viedli k uvedenému záveru, náležite vysvetlil v dôvodoch rozhodnutia. Nemožno mu preto vyčítať, že jeho postup, keď prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania, bol v rozpore so zákonom.

20. V danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 OSP, ani z ustanovenia § 237 ods. 1 OSP preto najvyšší súd jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.